
شیوه نامه اجرایی ایجاد تنوع در مدل‌های پایان نامه دوره دکترای عمومی

(پزشکی – دندانپزشکی – داروسازی)

مقدمه:

در راستای اجرایی نمودن مصوبه مورخ ۱۳۹۸/۹/۱۰ شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی در خصوص ایجاد تنوع موضوع و فعالیت پایان‌نامه‌های دانشجویان دکترای عمومی و استفاده از ظرفیت قانونی مصوبه فوق‌الذکر برای جایگزینی بعضی فعالیت‌ها خصوصاً در شرایط ناشی از همه‌گیری بیماری COVID-19، شیوه‌نامه حاضر به شرح ذیل تنظیم شده‌است و بعد از تایید شورای آموزشی دانشگاه‌ها قابل اجرا و استناد خواهد بود.

۱) مراحل تصویب عنوان، نظارت بر حسن انجام، تأیید نهایی و اعلام نمره همانند فرآیندهای جاری زیر نظر استاد راهنما و مشاور پایان‌نامه‌ها خواهد بود. روان‌سازی و کاهش بوروکراسی‌های اداری در اجرای فرآیند مذکور توسط شورای آموزش دانشگاه/دانشکده انجام می‌پذیرد.

۲) به صورت کلی و به عنوان یک راهنمای عمومی، حجم کار اصلی باید متناسب با شرایط و به گونه‌ای ترتیب داده‌شود که حداقل معادل ۲۰۰ ساعت وقت نیاز داشته‌باشد و کارهای سبک‌تر از این حد مورد جایگزین پایان‌نامه نمی‌باشد. تمامی فعالیت‌ها باید علاوه بر فعالیت‌های مصوب کوریکولوم‌های آموزشی باشد و فرد در این فعالیت‌ها به توانمندی‌های جدیدی دست‌یابد که در جلسه‌ارایه نهایی، قابل دفاع باشد

۳) استاد راهنما و مشاور همانند پایان‌نامه‌های معمول مسئول نظارت بر حسن انجام کار می‌باشند و رعایت قوانین و مقررات و کدهای اخلاقی الزامی است.

۴) ارائه نتایج مکتوب و مستند به شکل قابل دفاع از پایان‌نامه الزامی است لیکن با در نظر گرفتن شرایط، شورای آموزشی هر دانشگاه در خصوص مختصات گزارش نهایی همانند حجم مطلب، فصل‌بندی و راهنمای نگارش تصمیم‌گیری می‌نماید. توصیه می‌گردد که جلسه ارائه گزارش نهایی حتی‌الامکان برگزار شود اما در مورد شیوه برگزاری، شورای آموزشی می‌تواند فرایندها را ساده نموده و حتی مجوز دهد که در جلسات گروه یا بخش آموزشی، گزارشات صبحگاهی و موارد مشابه، متناسب با وضعیت موجود به شکل حضوری و یا از طریق ویدیو کنفرانس برگزار گردد.

۵) به جهت حفظ جایگاه و ارزش پایان‌نامه‌های پژوهشی، شوراهای آموزشی می‌توانند اولویت و امتیازات خاصی برای دانشجویانی قائل شوند که فعالیت‌های پژوهشی خود را با فعالیت‌های پیشنهادی تلفیق و گزارشات نهایی خود را در قالب مقاله نیز منتشر می‌نمایند.

۶) از زمان تصویب به مدت ۲ سال فعالیت‌های جایگزین به صورت آزمایشی اجرا خواهند شد. بعد از این مدت معاونت آموزشی وزارت نقطه نظرات، تجربیات اجرایی و پیشنهادات دانشگاه‌ها را جمع‌آوری و در صورت نیاز تغییرات لازم را اعمال و شیوه‌نامه به روز شده را جهت تصویب مجدد در شوراهای آموزشی دانشگاه‌ها ارسال خواهد نمود.

۷) با توجه به شرایط خاص کرونا و دشوار شدن اجرای پروپوزال‌های مصوب، دانشجویان متقاضی می‌توانند به صورت اختیاری از موضوع قبلی خود انصراف داده و عنوان جایگزین منطبق بر این شیوه‌نامه را اخذ نمایند.

فعالیت های جایگزین

۱. انجام کارآموزی/کارورزی داوطلبانه و مازاد بر کوریکولوم آموزشی مصوب و برنامه‌ریزی شده در یک حیطه‌ی خاص علمی/مهارتی و یا فعالیت‌های اجتماعی مرتبط به سلامت به مدت حداقل ۶ ماه
۲. کارآموزی/ کارورزی داوطلبانه و مازاد بر کوریکولوم آموزشی مصوب و برنامه‌ریزی شده در محل مطب، درمانگاه و مراکز بهداشتی- درمانی به مدت حداقل ۶ ماه
۳. کارآموزی/ کارورزی در سازمان‌های مردم نهاد (NGO)، خیریه‌های سلامت و انجمن‌های علمی به مدت حداقل ۶ ماه (بعنوان مثال فعالیت در انجمن صرع، دیابت و ...)
۴. تدوین دفترچه و یا کتابهای آموزشی و کاربردی ویژه مخاطبین خاص و یا عموم مردم به شکلی که جذابیت، نوآوری خاص داشته و مبتنی بر شواهد علمی تهیه شده‌باشند
۵. تدوین پورتفولیو الکترونیک و یا تدوین راهنماهای بالینی ساده در سطح دکترای عمومی در قالب سامانه‌ای و یا کاغذی
۶. شرکت در دوره پودمانی تعریف شده حضوری و یا مجازی روش‌مند پژوهش‌های بالینی، آموزش پزشکی، یا موضوعات مشابه و مرتبط به رشته
۷. حضور و ارائه خدمت داوطلبانه به مدت حداقل ۶ ماه در مراکز ارائه خدمت به سالمندان و یا بیماران صعب‌العلاج و یا درمانگاه‌های پزشکی و دندانپزشکی
۸. همکاری در اجرای پایان‌نامه‌های دوره‌های دکترای تخصصی با تعریف وظیفه و مستند نمودن فعالیت به شکلی که دقیقاً سهم و جایگاه کاری دانشجویان عمومی و دکترای تخصصی و مسئولیت و حقوق معنوی ایشان روشن باشد
۹. فعالیت موثر در شرکت دانش‌بنیان و یا کارخانه‌ها و کارگاه‌های مرتبط حداقل به مدت ۶ ماه همراه با کارنامه عملکردی قابل قبول و بیش از حد یک مشاهده‌گر

اختصاصاً دانشجویان داروسازی می‌توانند علاوه بر مدل‌های فوق، به موارد ذیل نیز بپردازند

۱. کارآموزی/کارورزی داوطلبانه و مازاد بر کوریکولوم مصوب در داروخانه‌ها و یا بخش دارویی، مراکز بهداشتی- درمانی و داروخانه‌های بیمارستانی به مدت حداقل ۶ ماه
۲. انجام پروژه‌های مبنی بر پروتوتایپ محصول و تهیه طرح تجاری Business plan حتی بر اساس کارهای مطالعاتی قبلی موجود با رعایت کامل حقوق معنوی
۳. شرکت و همکاری موثر و شاخص در مطالعات اقتصاد دارو زیر نظر عضو هیات علمی
۴. مطالعات پیگیری و پیامد عوارض جانبی دارو (Post marketing)

تبصره: شورای آموزشی دانشگاه می تواند سایر مصادیق مشابه را نیز به این لیست بیافزاید